הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
Central Bureau of Statistics
دائرة الإحصاء المركزية

אמידת התעסוקה במשק בזמן משבר

דניאל רואש

ראש תחום אינדיקטורים כלכליים

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
Central Bureau of Statistics
دائرة الإحصاء المركزية

ציר זמן לסקרי הקורונה לעסקים

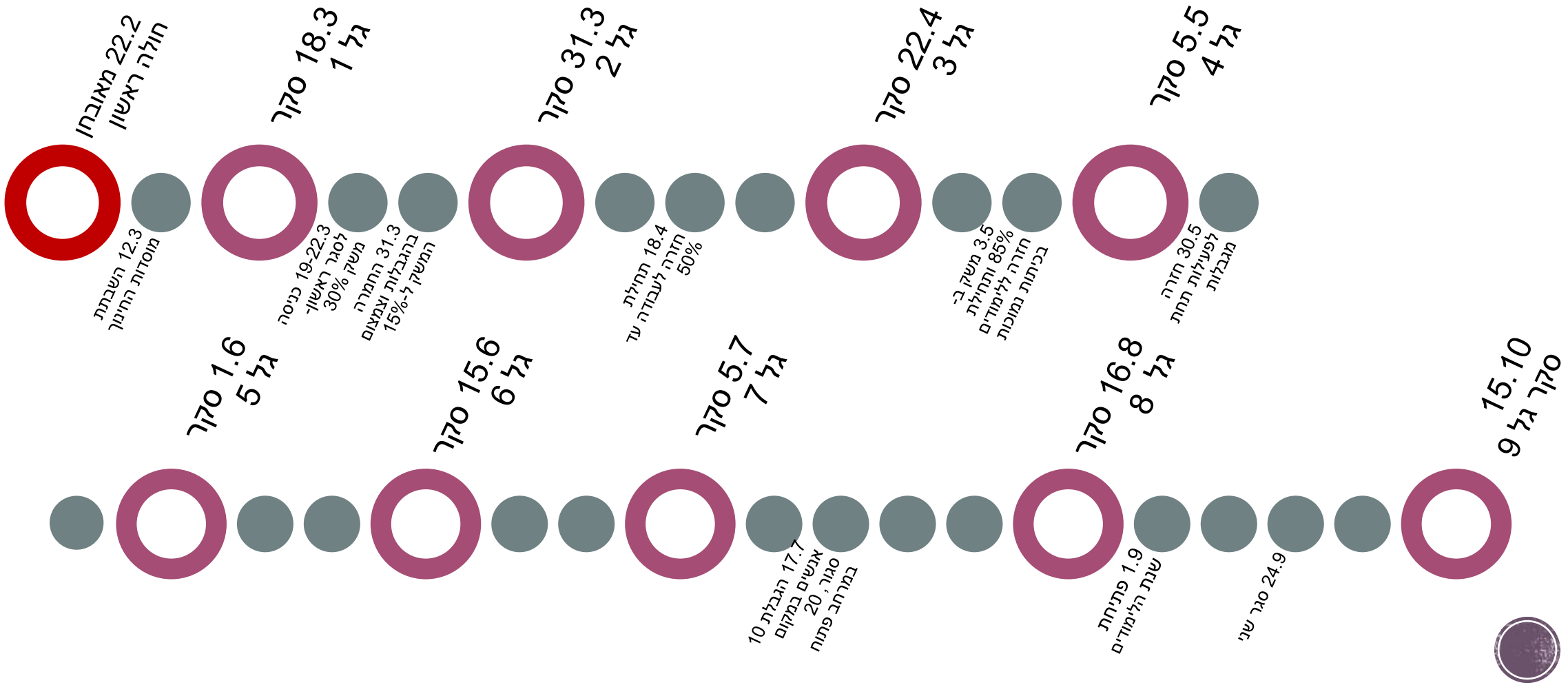

רקע

- סקר מגמות הינו סקר חודשי הפונה למנהלי החברות בכל הסקטור העסקי
- כ50% מדיווחי הסקר מתקבלים בהשבה מקוונת
- בחינה של הענפים שעדיין פעילים למרות ההגבלות
- ניסוח שאלות ומשתני חקירה
- החלטה על שיטת אמידה ואומדנים צפויים
- תהליך הבקרה על הדיווחים
- תובנות מפאנל מיקרו

אוכלוסיית הסקר בגלים 2-4

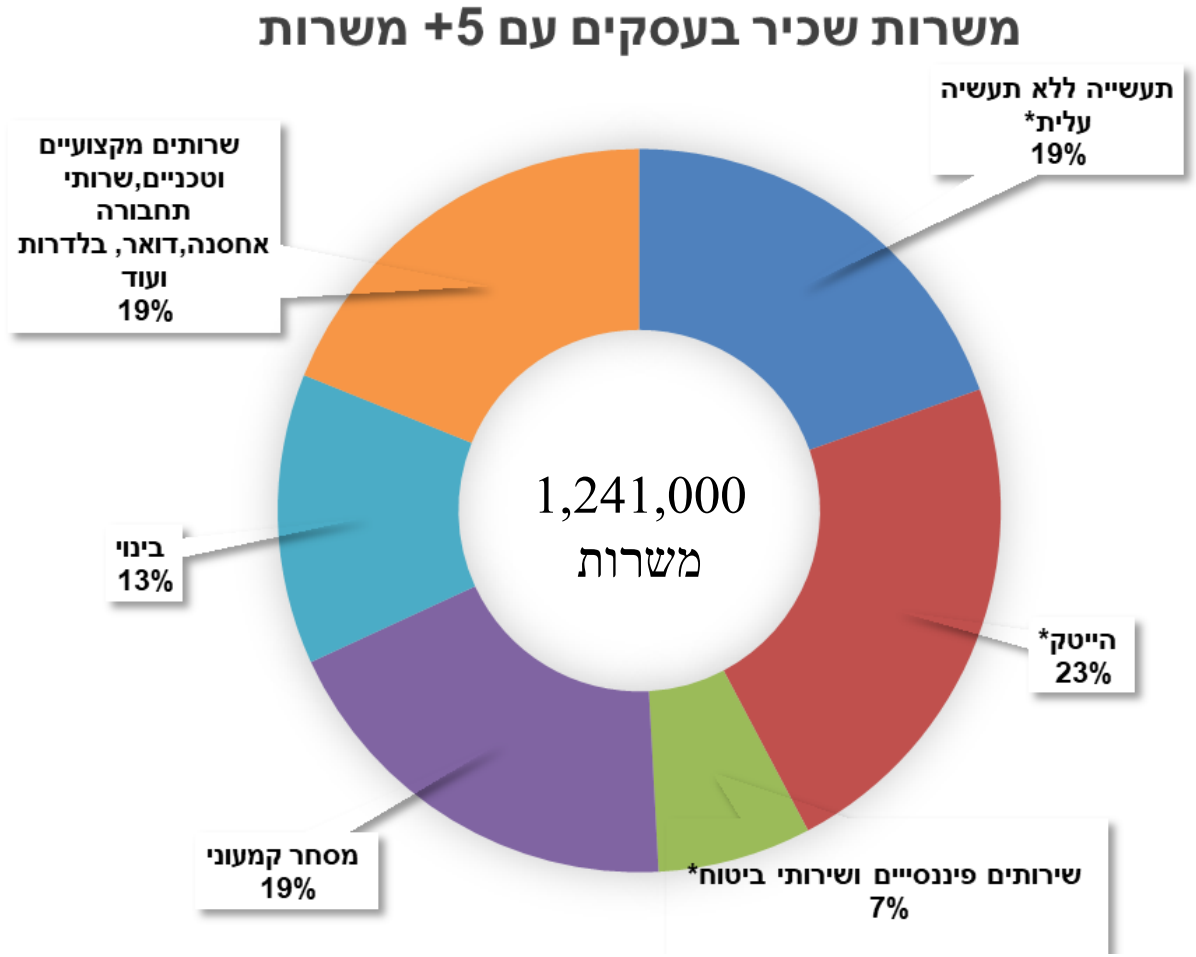

*הגל הראשון כלל רק את הענפים הללו בעסקים עם 10 + משרות

אוכלוסיית הסקר בגלים 5-9

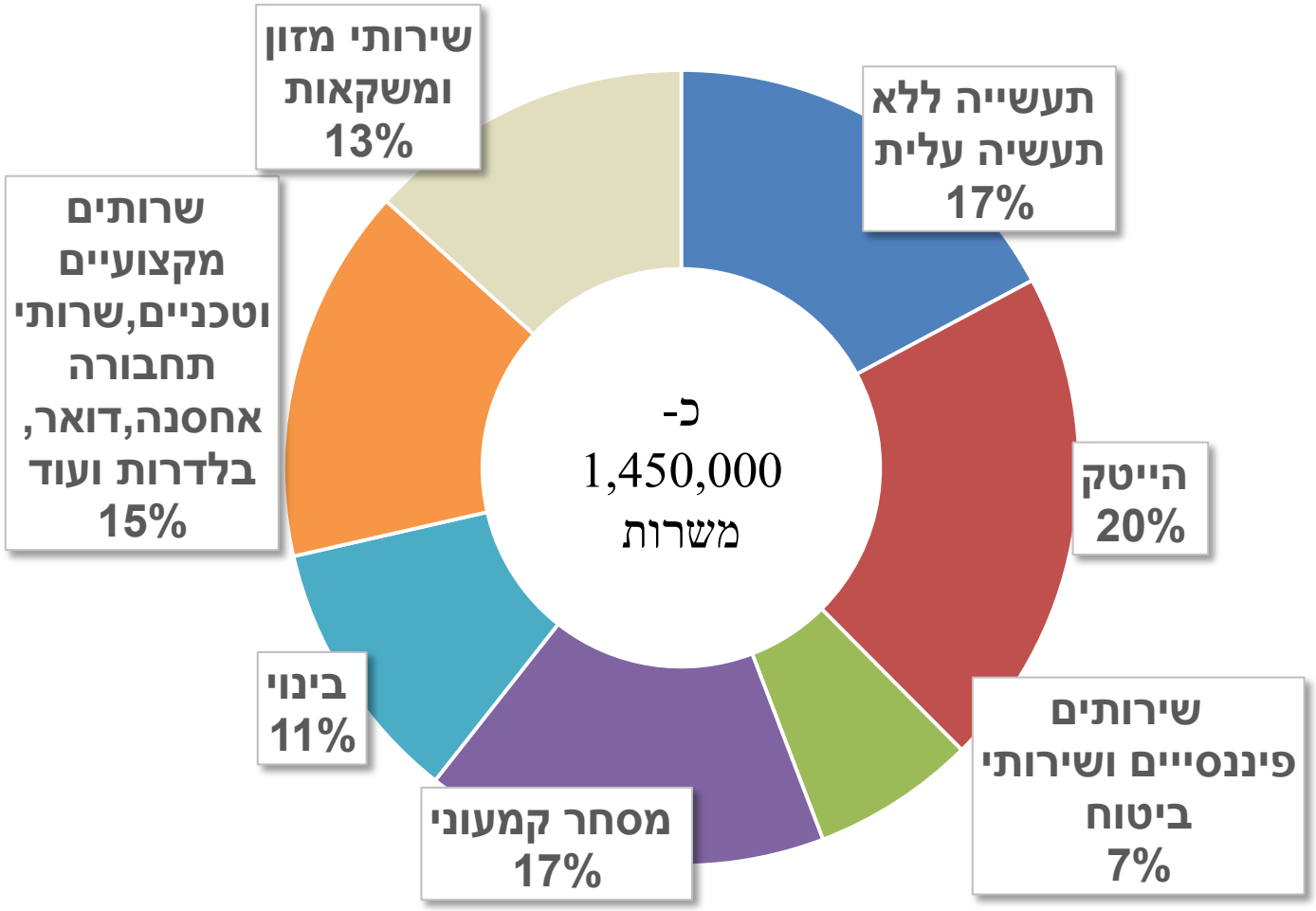

*בגל השמיני נסקרו גם כ-25,000 משרות בענף המלונאות

תוצאות גל שני –סוף מרץ רגע לפני סגר מלא

- כ-40% מהעובדים באוכלוסיית סקר זה הגיעו לעבודה בסוף חודש מרץ, וכ-21% עבדו מהבית.
- אחוז העובדים שהוצאו לחל"ת הינו 24.3% כאשר בענף המסחר הקמעונאי כ-42.7% מהעובדים הוצאו לחל"ת לעומת 11.3% בענפי הייטק.
- 22.5% מהעסקים צפו פגיעה של יותר מ-76% בפדיון העסק שבבעלותם בחודש מרץ.
- רק 13% מהעסקים דיווחו כי יוכלו להמשיך בפעילותם במצב זה מעל לחצי שנה, בעוד שכ-47% כי יוכלו להמשיך במצב זה עד חודש ממועד הסקר.
- המגבלות על צמצום מספר העובדים ועל הגבלת התנועה במרחב הציבורי הינן בעלות ההשפעה הגדולה ביותר על אוכלוסיית הסקר (מעל 60% מהמדווחים ציינו מגבלות אלו).

תרשימים - תוצאות גל שני

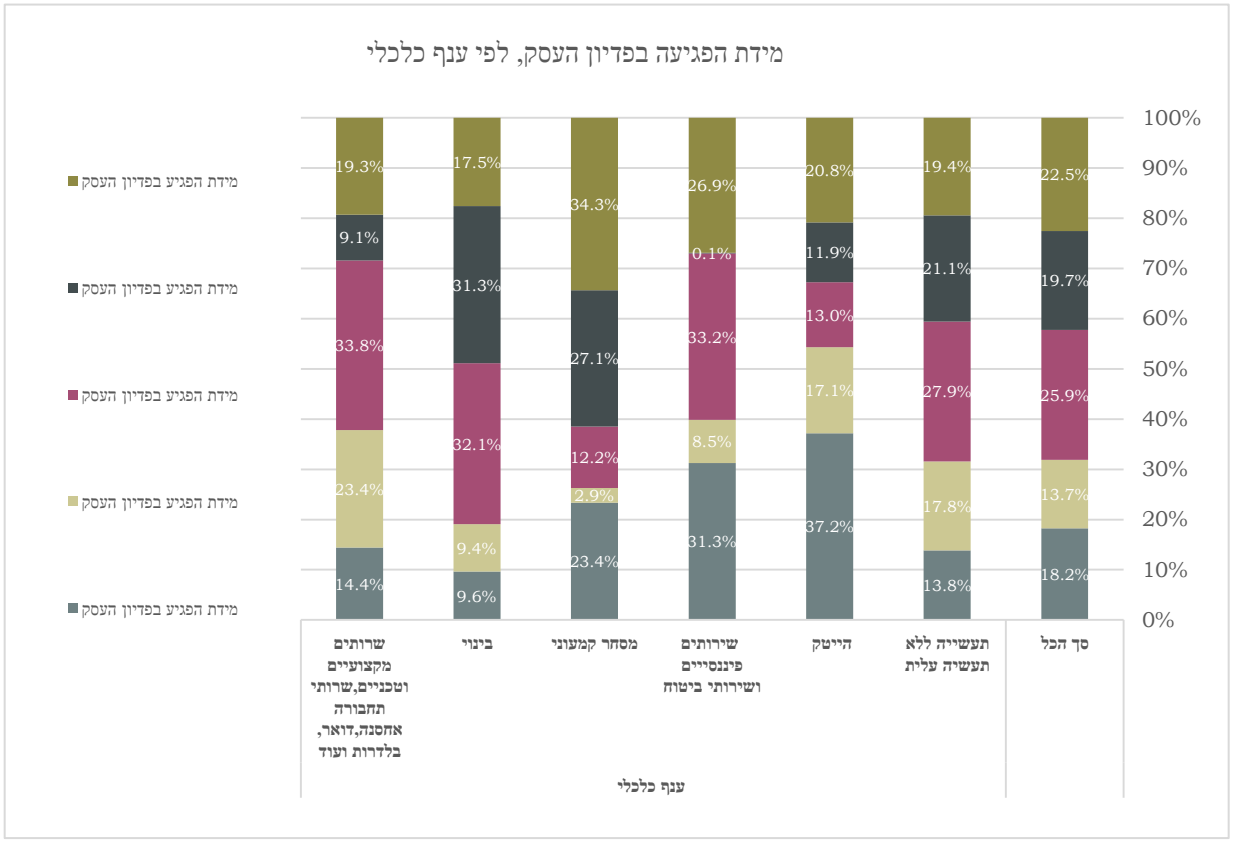

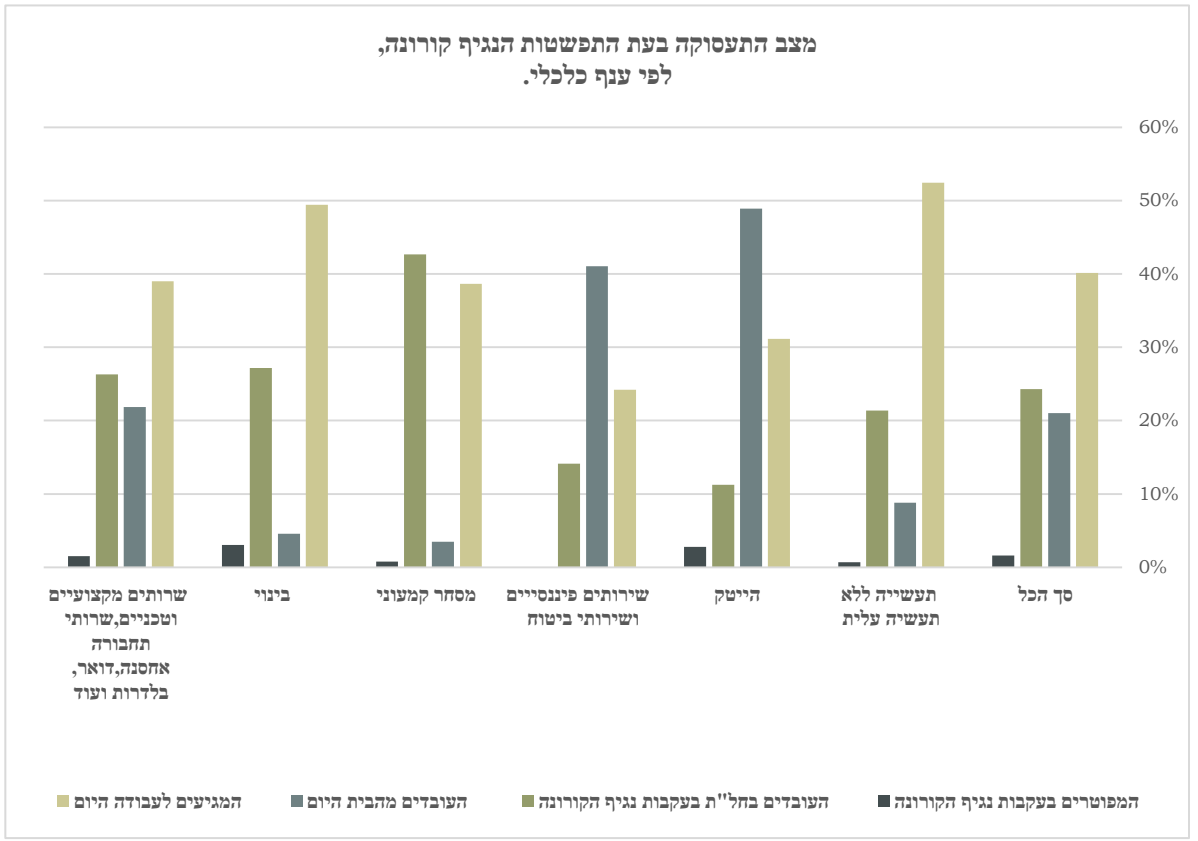

מסקנות מגל שני לשיפור התהליך

- טיוב פרטי קשר ומיילים של מדווחים
- חידוד השאלות על התעסוקה כתוצאה משאלות של מדווחים
- חלוקה של מנות הפקידה באופן תואם למנות רגילות של הסוקרים
- בדיקה של אומדנים המבוססים על מדווחים זהים בין הגלים

גל שלישי- אחרי חופשת הפסח במהלך חודש אפריל

- נרשמה עלייה של 3% במספר העובדים בחל"ת או מפוטרים לעומת תוצאות סקר גל 2.
- חלה פגיעה משמעותית יותר בפדיון העסקים: 25.9% מהעסקים דיווחו על פגיעה בפדיון חודש אפריל של בין 76% - 100%, לעומת 22.5% במרץ.
- 68.6% מהעסקים השיבו כי לא יוכלו לקיים את פעילות החברה מעבר לשלושה חודשים במצב הנוכחי (ליום הסקר). בעוד שכ- 31.6% השיבו שיוכלו להמשיך עד חודש בלבד.
- 46.9% מבין העסקים שאפשרו עבודה מהבית, דיווחו כי היא אפקטיבית 'במידה רבה' 'ורבה מאוד'.
- מבין העסקים שאפשרו עבודה מהבית, רק 4.8% רצו להגדיל זאת במידה רבה גם בסיום המשבר, לעומת 38.8% שלא רצו להגדיל כלל.

תרשימים - גל שלישי

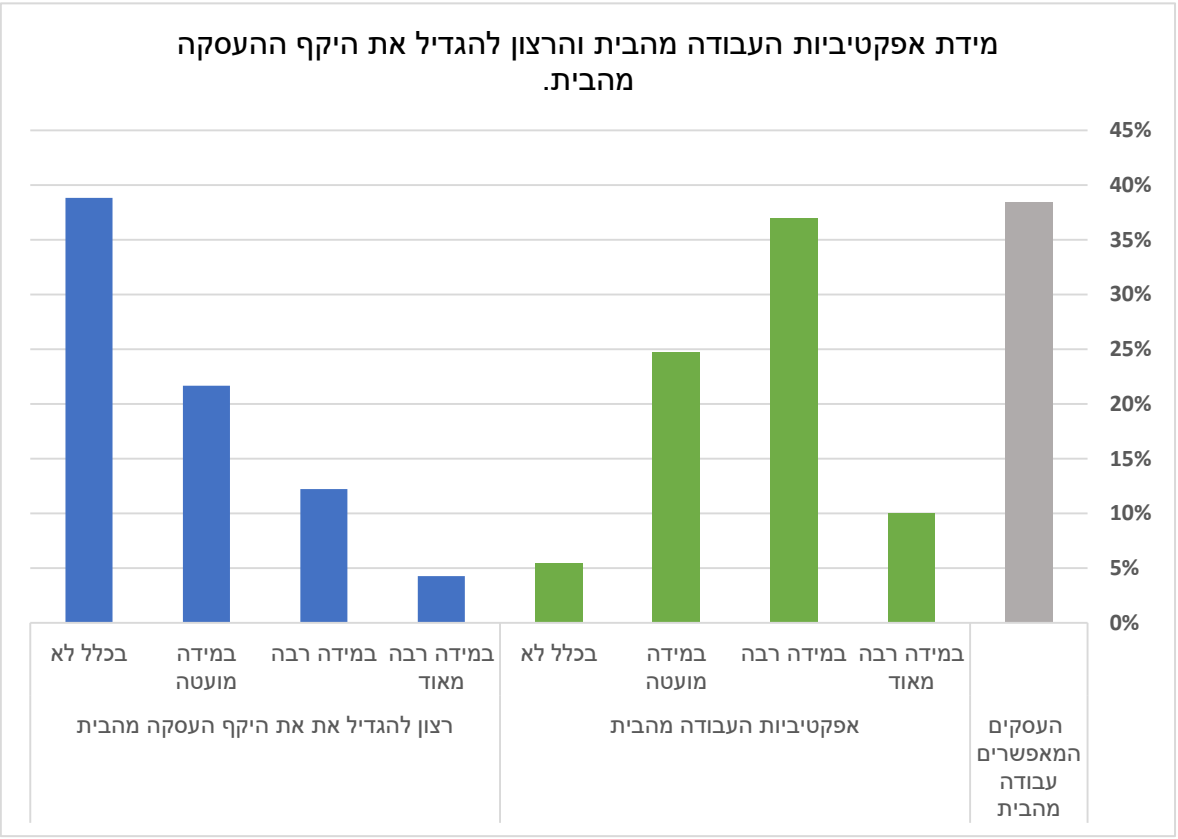

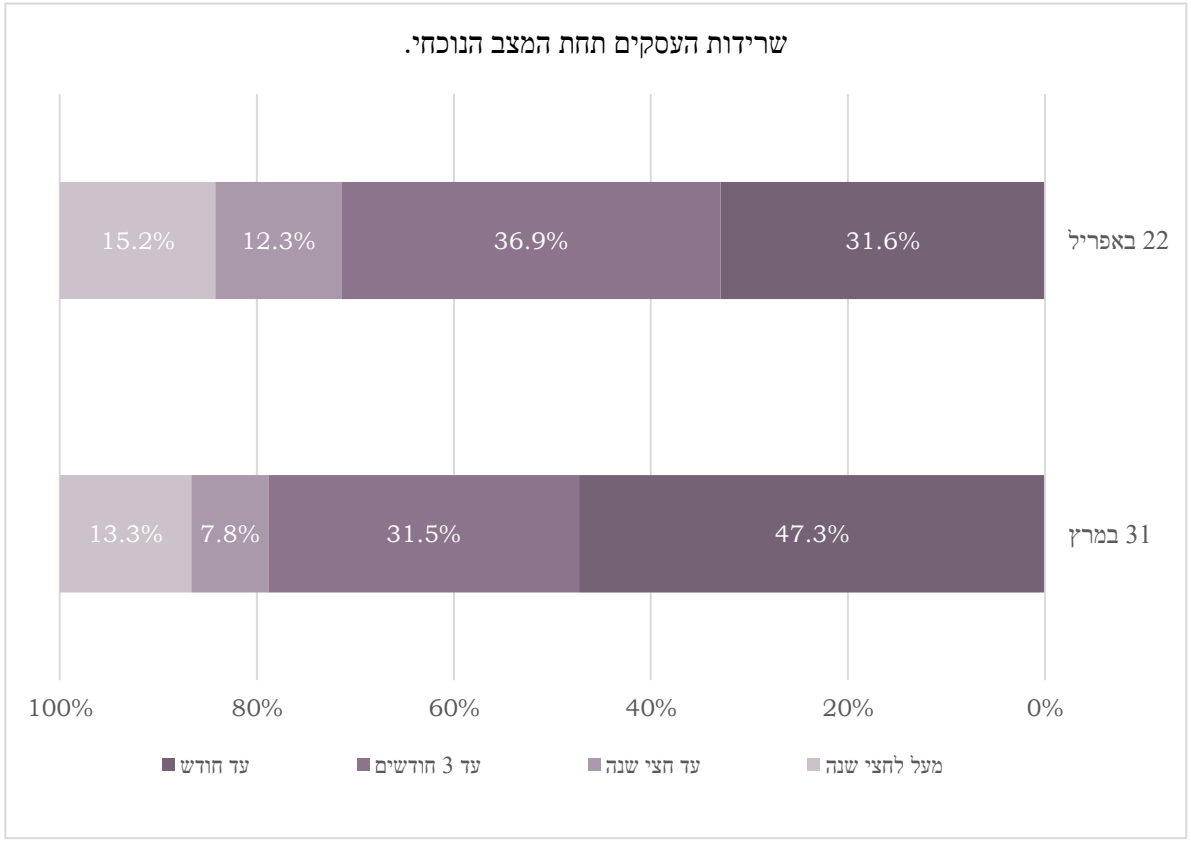

גל רביעי- תחילת מאי, המשק בתהליך של הסרת הגבלות

- מספר העובדים בחל"ת, ירד משיעור של 27% באפריל ל-18% בתחילת מאי.
- אומדני גל זה מצביעים על ירידה במידת הפגיעה בפדיון של העסקים לעומת הגלים קודמים (44% דיווחו כך במאי, לעומת 32% באפריל).
- ככל שהוסרו חלק מהמגבלות ניתן לראות את הירידה בשיעורי משך הישרדות נמוכה של החברה (באפריל, כ- 31% דיווחו שישרדו עד חודש, ואילו בתחילת מאי דיווחו כך רק כ- 21%).
- כ-9% מהעסקים דיווחו כי הפחיתו את שכר העובדים באופן יזום כתוצאה מהתפשטות הנגיף, עסקים אלו מרוכזים בעיקר בענפי ההייטק ובעסקים גדולים.
- מעל 70% מהעסקים התקשו בצורה כלשהי ביישום ההנחיות, אם כי 57% מתוכם דיווחו על קושי קל בלבד.

תרשימים – גל רביעי

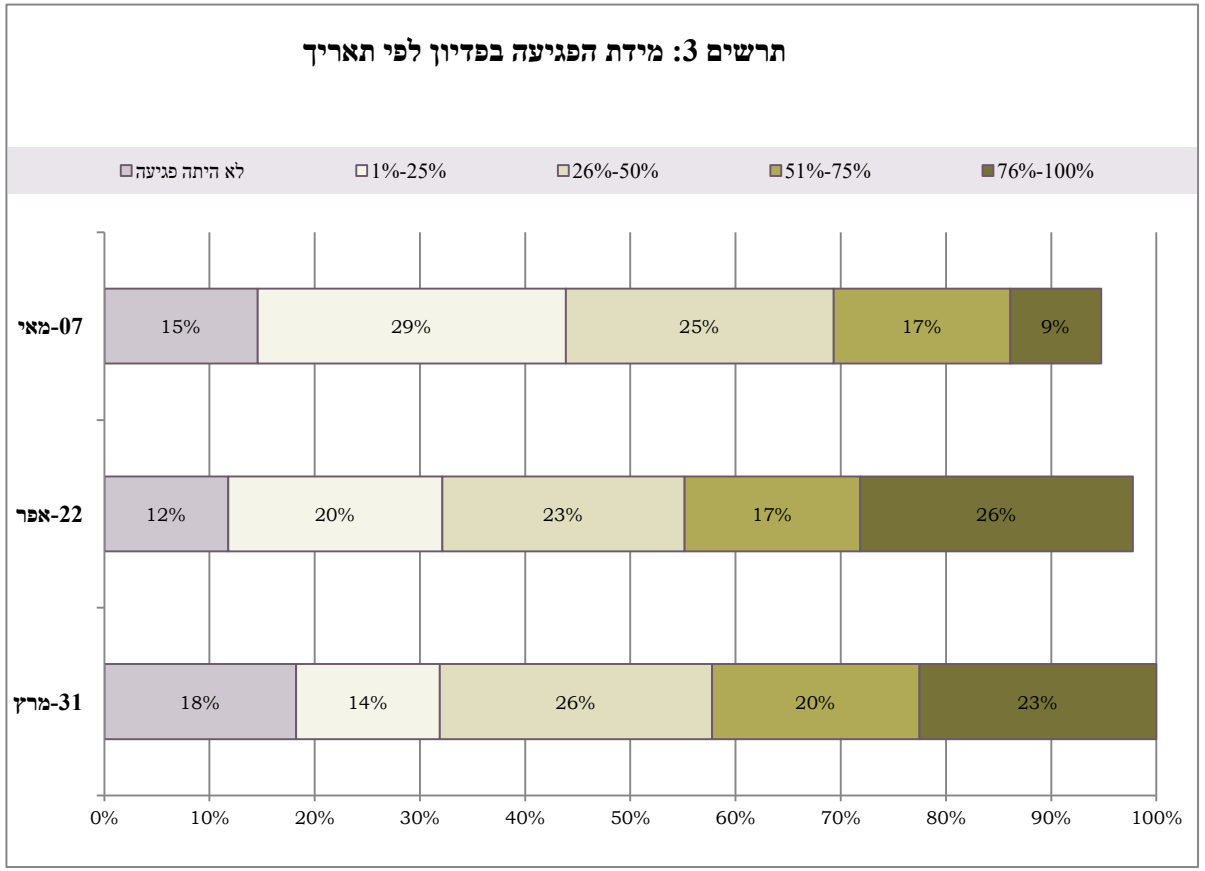

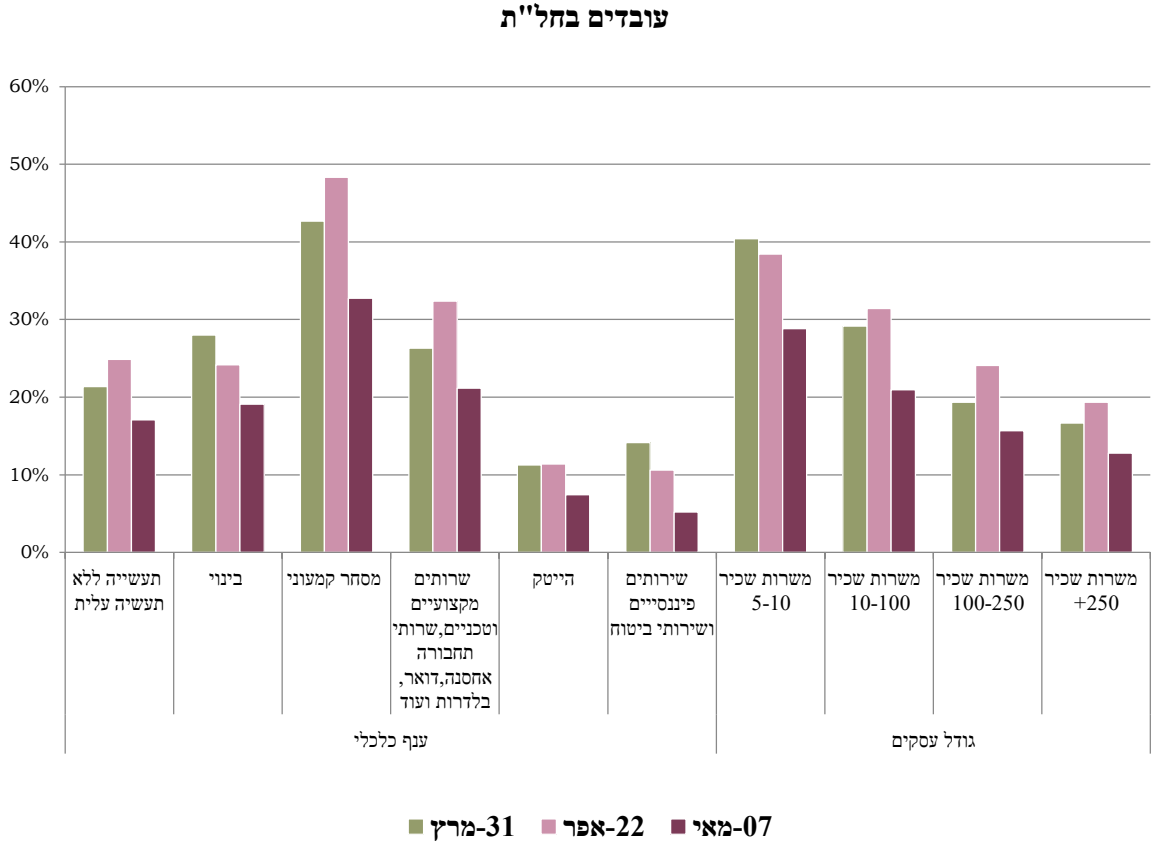

גל חמישי - תחילת יוני

- נמשכת מגמת ההתאוששות בתעסוקה – 77.5% מהעובדים לפני המשבר מועסקים בתאריך הסקר(עובדים היום בחברה ועובדים היום מהבית). כ-13.3% מהעובדים עדיין נמצאים בחל"ת ו-3.6% פוטרו. אך עם זאת על פי הערכת המנהלים בעסקים כ-85-100 אלף עובדים יישארו בחל"ת גם במהלך חודש יוני.
- בסקר זה הוקדש פרק לענפי המזון והמשקאות שלא נבחנו בגלים הקודמים. מניתוח התוצאות עולה שכ-45% מהמועסקים בענפי המזון עדיין היו בחל"ת בזמן ביצוע הסקר (לעומת ממוצע של 9% בשאר הענפים) ושיעור המפוטרים היה הגבוה ביותר עם כ-5.8%.
- כ-36.9% מהעסקים קיבלו סיוע ממשלתי (מענק, הלוואה בערבות מדינה, סיוע אחר).
- כ-15.9% מהעסקים בענפי ההיי טק צופים פגיעה של יותר מ-76% בפדיון בחודש יוני.
- קרוב ל-30% מהעסקים דיווחו שקשה או קשה מאוד ליישם את הנחיות התו הסגול. בענפי הבינוי והמסחר הקמעוני נרשם קושי משמעותי לעומת שאר הענפים.

מבט מעמיק: השוואה לנתוני מע"מ

- נערכה השוואה בין דיווחי העסקים על מידת הפגיעה בפדיון הצפויה בחודש יוני בסקר קורונה ובין מידת הפגיעה בפועל כפי שדווחה למע"מ.
- בענפי הייטק הדיווחים לסקר קורונה היו אופטימים ביחס לנתונים הכמותיים בפועל, בענפי המסחר הקמעונאי, התעשייה ושירותים המקצועיים המצב היה הפוך ומידת הפגיעה בפועל היתה מתונה יותר מהצפוי.

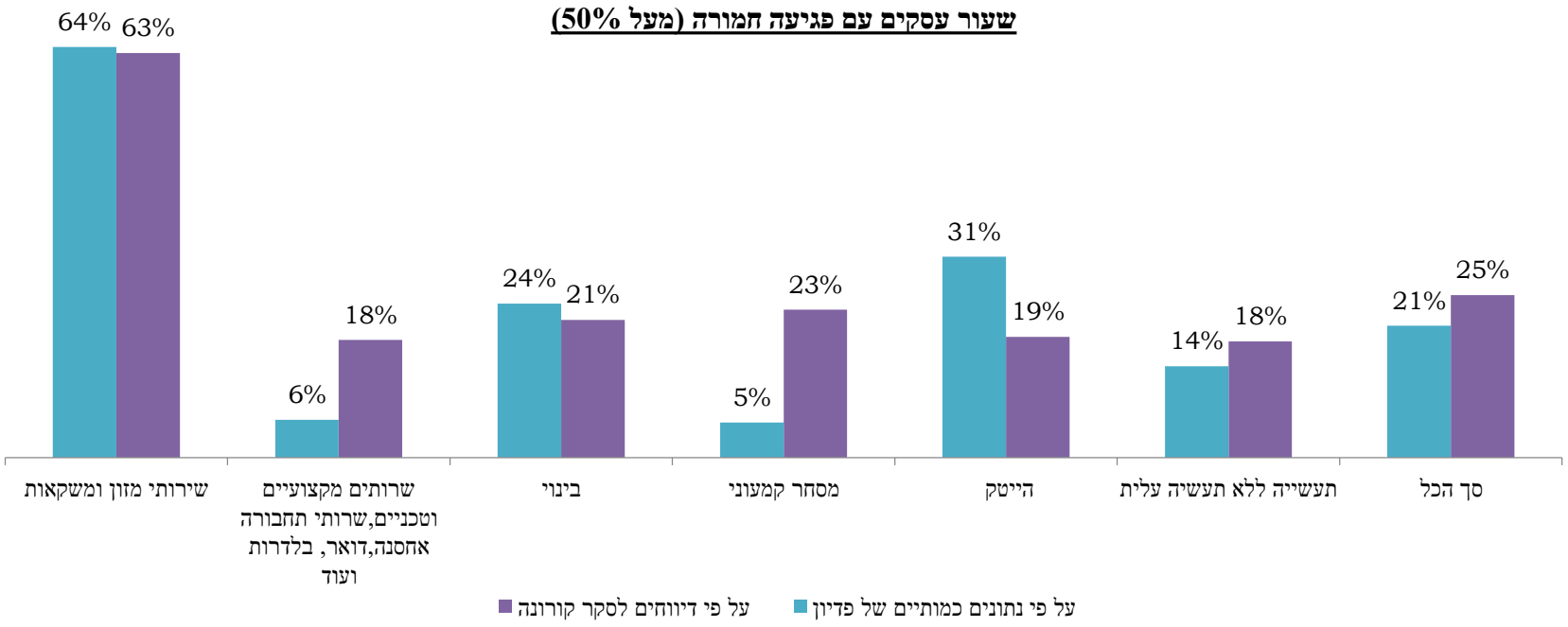

מבט מעמיק: עסקים בעלי פריון עבודה גבוה

- פריון עבודה של חברות הינו משתנה כלכלי חשוב המעיד על יעילות החברה בניהול התהליכים של הייצור.
- משתנה זה הינו בעל שונות גדולה בין ענפי הכלכלה השונים וגם בתוך הענפים .
- בבחינת עומק שערכנו על פאנל המשיבים של גל 6 בדקנו האם חברות בעלות פריון עבודה גבוה לפני תחילת המשבר הצליחו לשמור על היקף תעסוקה גדול של עובדי החברה או לחילופין חברות אלו ימהרו לבצע מהלך התייעלות ולכן כ"א בחברתם יצומצם.

עסקים בעלי פריון עבודה גבוה (המשך)

- מודל

$$Y_{\text{עובדים היום}} = \beta_0 + \beta_1 \ln(\text{פריון עבודה}) + \beta_2 \text{דאמי עסק גדול} + \beta_3 \text{דאמי ענף}$$

- משתנה "עובדים היום" הינו אחוז התעסוקה של החברה בהשוואה למצבה לפני המשבר.
- פריון העבודה מבוסס על פדיון לעובד ממוצע שנת 2019.
- משתנה פריון העבודה יצא חיובי ומובהק דבר שמעיד על כך שחברות יעילות השכילו לשמור על היקף העסקה גבוה יותר בהשוואה לחברות פחות יעילות.

גל שביעי- תחילת חודש יולי

- ירידה באחוז המועסקים לראשונה מאז אמצע אפריל, מכ-81.5% באמצע יוני לכ79.6% בגל הנוכחי.
- גידול משמעותי באחוז המפוטרים בכלל הענפים ובכל קבוצות הגודל (7.1% בהייטק)
- פגיעה הולכת ומחמירה מקבוצת העסקים הגדולים (על פי אומדני גל 7 לעומת 6)
- 38.6% מהעסקים דיווחו שהירידה בביקוש המקומי היא הגורם הפוגע ביותר בפעילות החברה.
- 17.6% דיווחו כי הנחיות הממשלה ומשרד הבריאות הם הגורם הפוגע ביותר בפעילות החברה.
- 25% ממנהלי העסקים בענף הבינוי צופים שמחירי המוצרים\שירותים שהם מציעים ירדו בחודשים הקרובים
- לפחות כשליש מהעסקים ביצעו שינוי (מפורט בהמשך) בפעילות העסק כתגובה לירידה בביקושים.
- כרבע מהעסקים דחו\ביטלו גיוסי עובדים שהיו מתוכננים (45% בענף ההייטק , הגבוה ביותר)

מה הסיבה המשמעותית ביותר לפגיעה בפעילות הכלכלית של העסק?

(לפי מספר עסקים)

פיננסים וביטוח

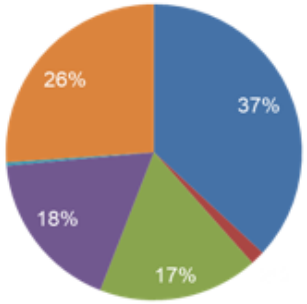

קמעונאות

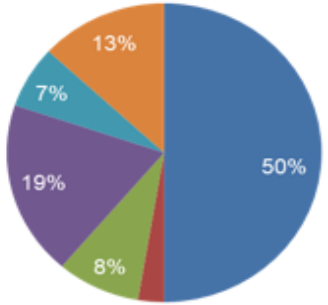

מזון ומשקאות

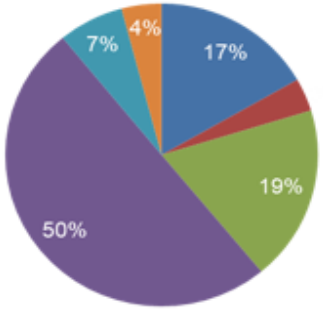

שירותים מקצועיים

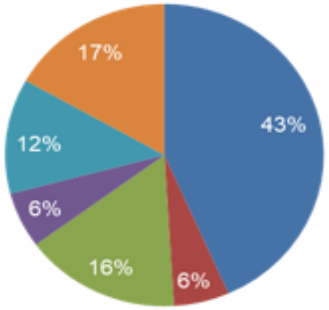

בינוי

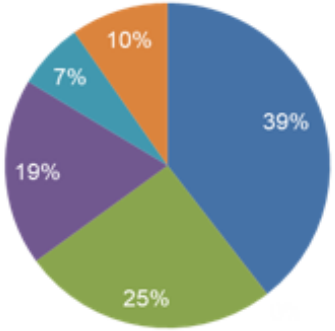

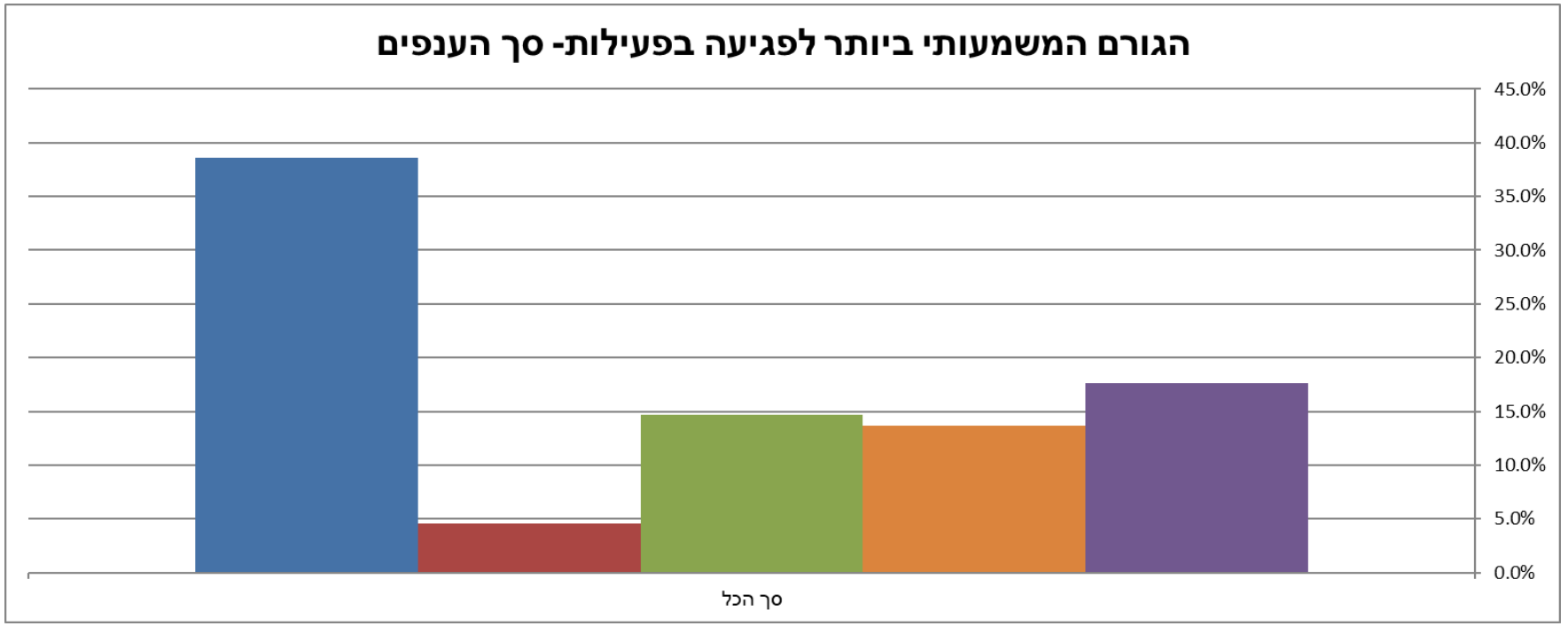

במצב הנוכחי מה הכי פוגע בפעילות הכלכלית של החברה ?

תעשייה ללא עילית

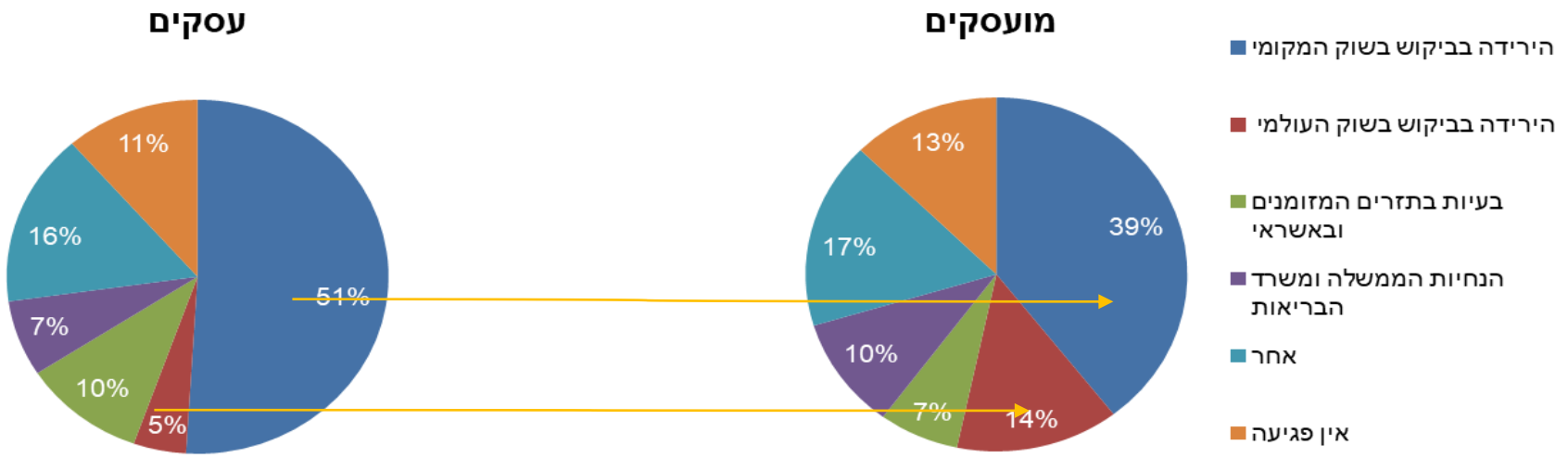

מעסיקים קטנים נפגעו יותר מהירידה בביקוש המקומי ביחס לגדולים.

מעסיקים גדולים נפגעו יותר מהירידה בביקוש העולמי ביחס לקטנים.

הייטק

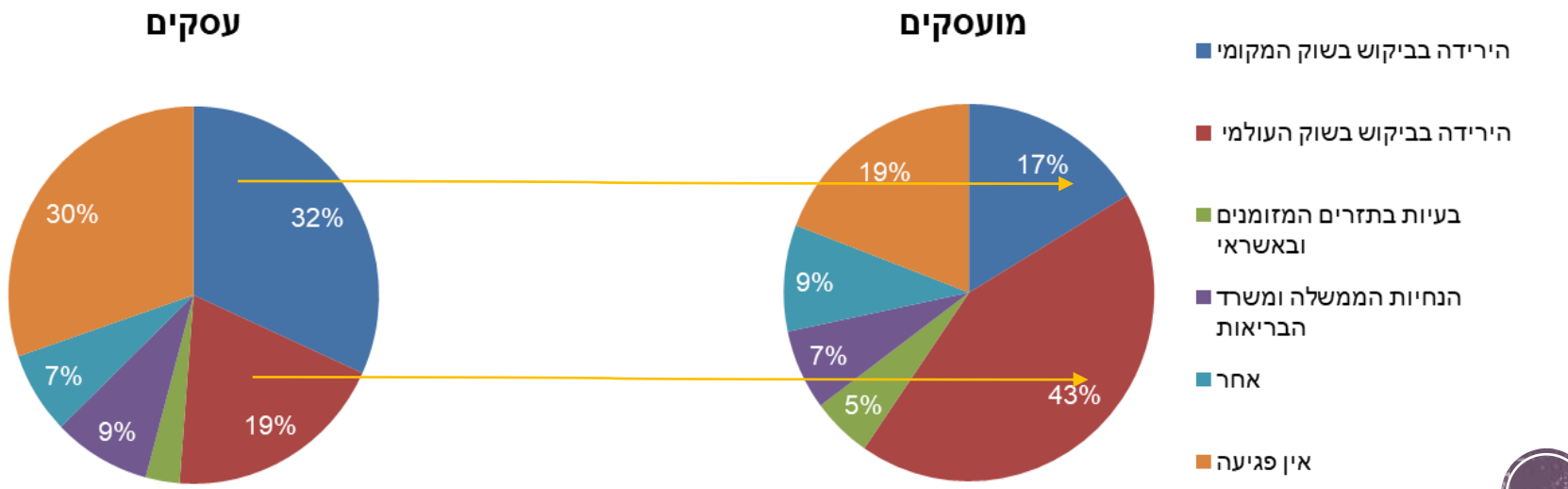

דחיית השקעות מתוכננות

לפי קבוצות גודל

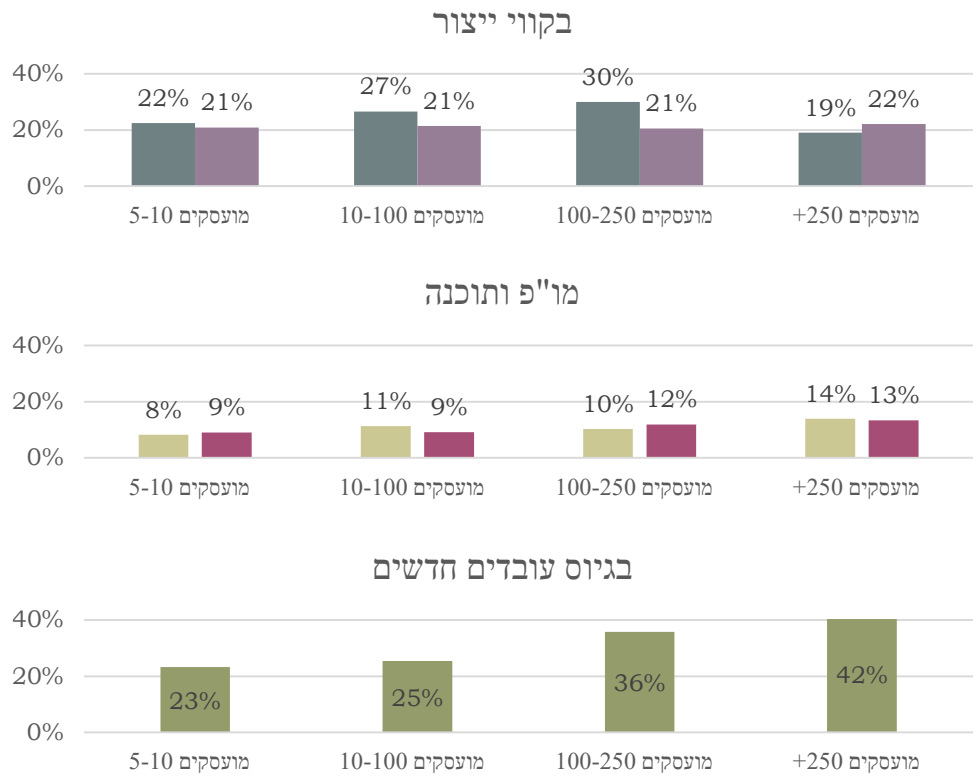

לפי ענפים

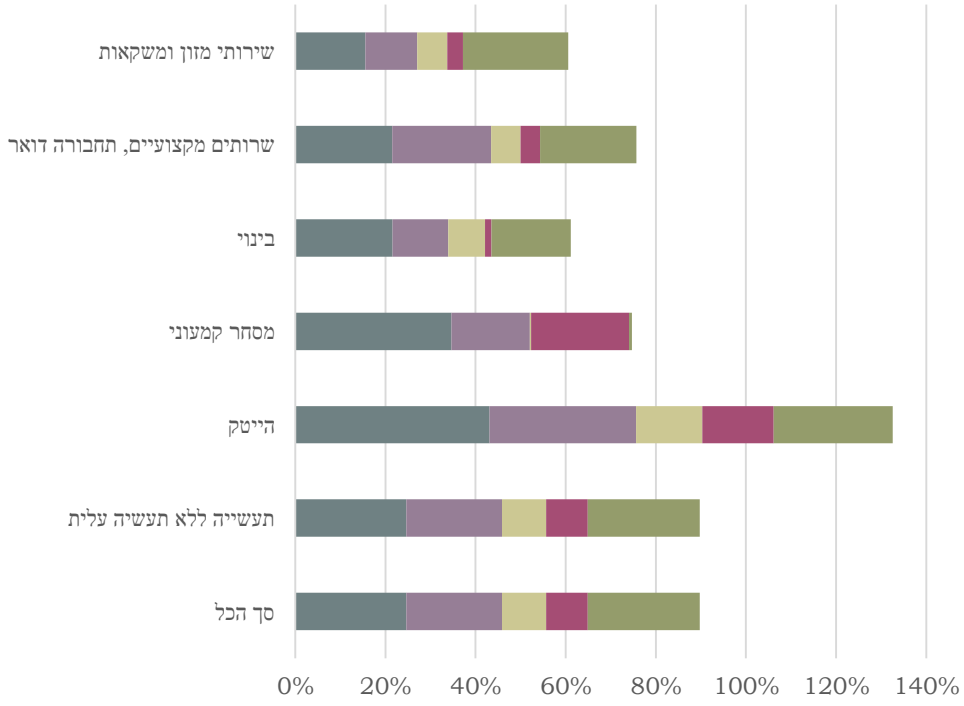

אחוז העסקים שדיווח על פעילות חדשה בעבודה מהבית ובמכירה מקוונת

לפי קבוצות גודל

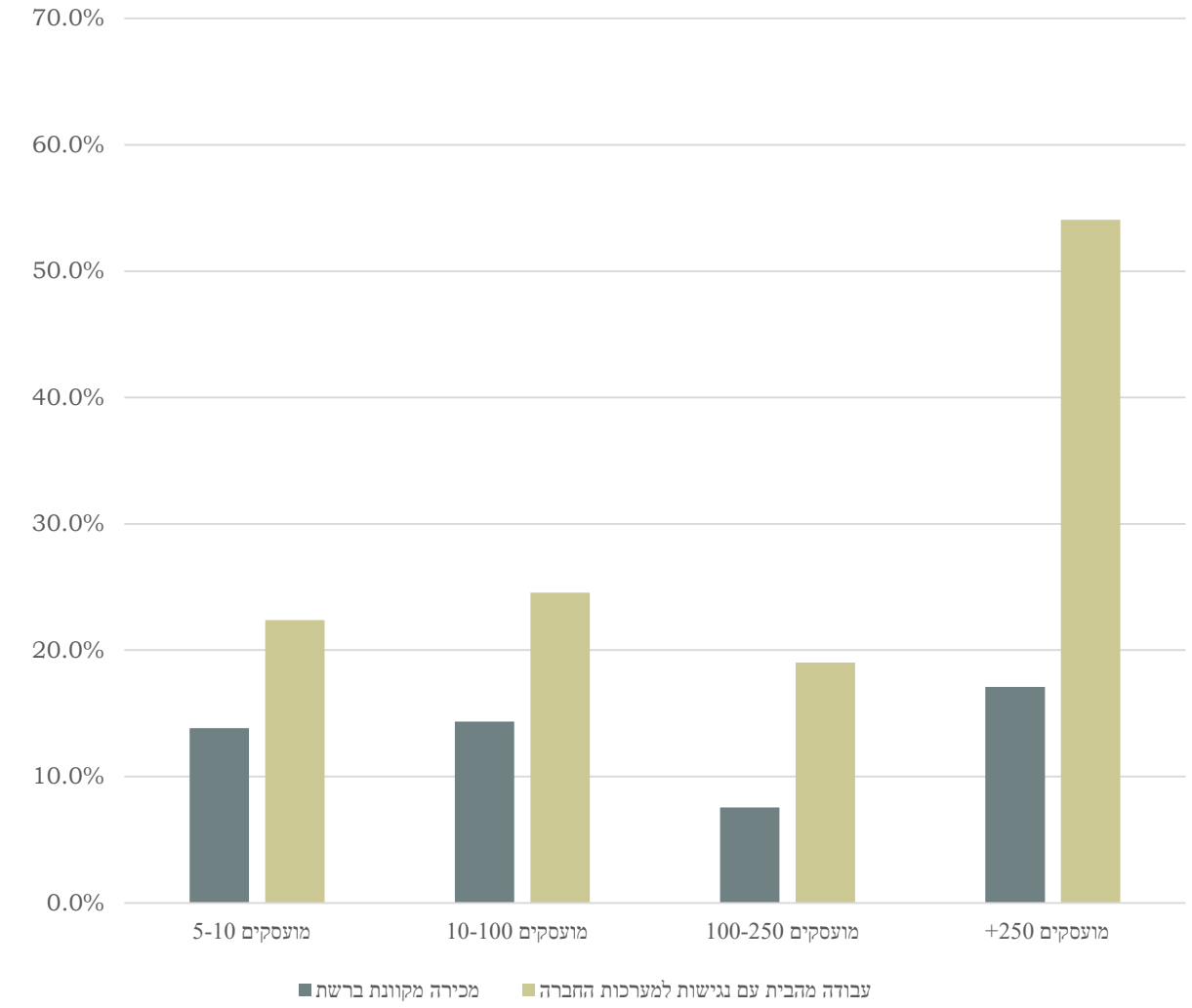

לפי ענפים

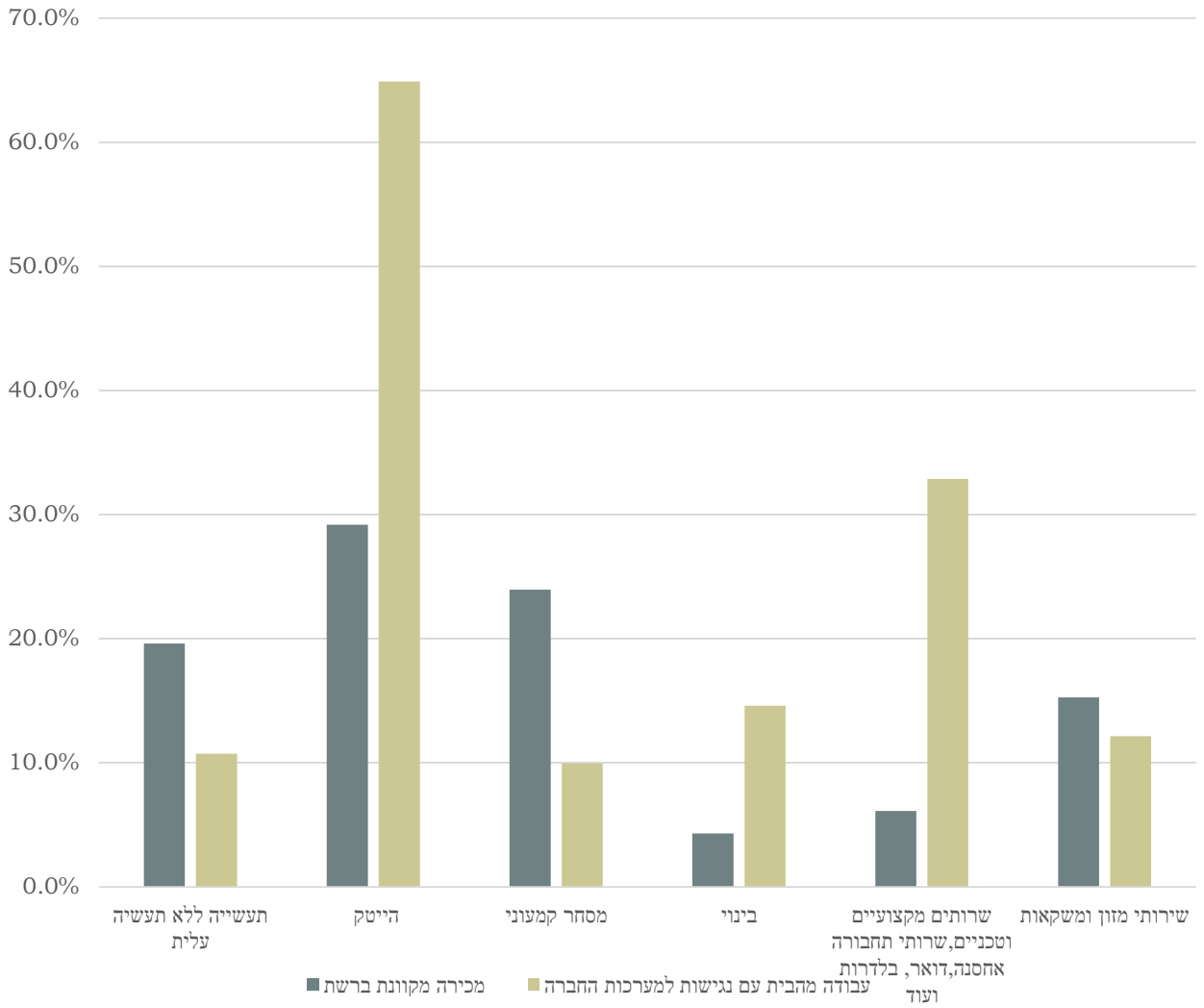

אחוז העסקים שדיווח על פעילות חדשה בכניסה לשווקים חדשים ושינוי במוצרים

לפי קבוצות גודל

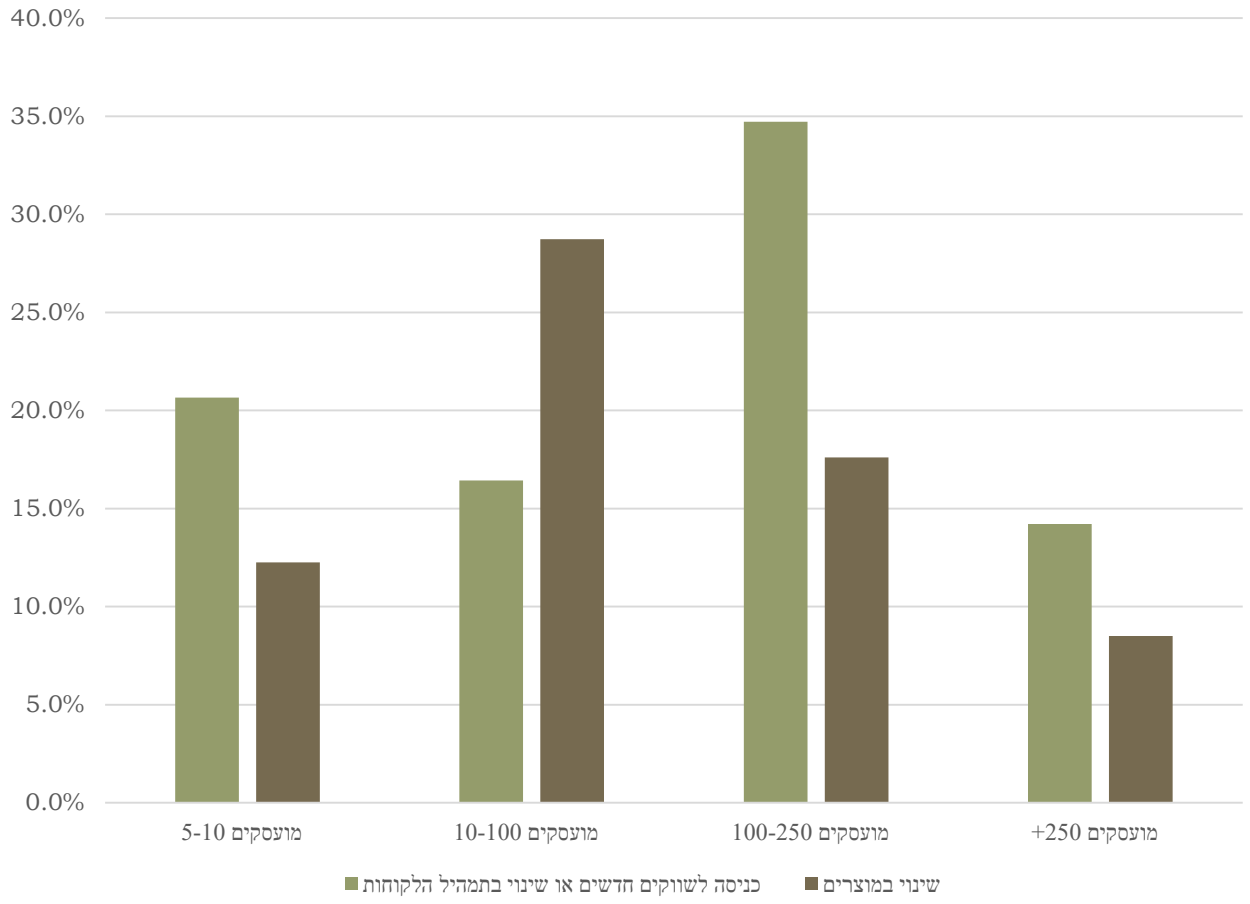

לפי ענפים

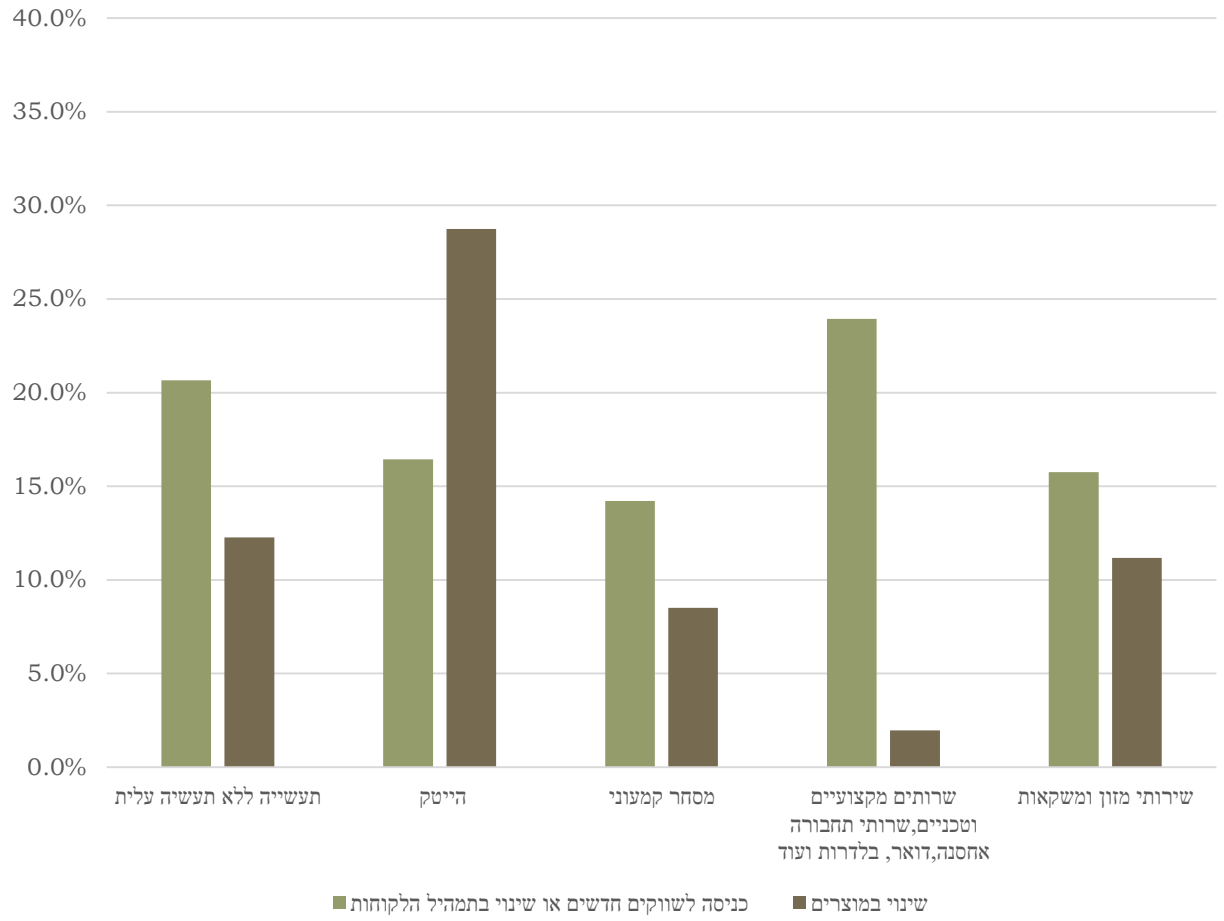

גל 8: חודש אוגוסט-שיא בפעילות הכלכלית מאז תחילת המשבר

- עלייה באחוז העובדים היום לכ-86.9%
- קפיצה בשיעור העובדים שפוטרו בעקבות המשבר (11.5% לעומת 7.6% בגל הקודם)
- שיעור העובדים שגויסו מאז פרוץ המשבר עומד על 4.9%
- אחוז העובדים ששוהים בחל"ת יורד ל-6.4% (20.3% במלונאות) וכ-18.7% מתוכם אינם מעוניינים לחזור לעבודה
- 6.3% מכלל העסקים דיווחו על עובדים שאינם מעוניינים לחזור מחל"ת
- כ-19% מכלל העסקים טוענים שלא יוכלו להמשיך לפעול מעל 3 חודשים בתנאים נוכחים (לפני הסגר)
- כרבע מכלל העסקים לא חוו פגיעה בהכנסות בחודש זה , כ50% מכלל העסקים דיווחו על פגיעה מתונה של עד 25% בהכנסות.

סך השוהים בחל"ת ומתוכם מי שאינו מעוניין לחזור לעבודה

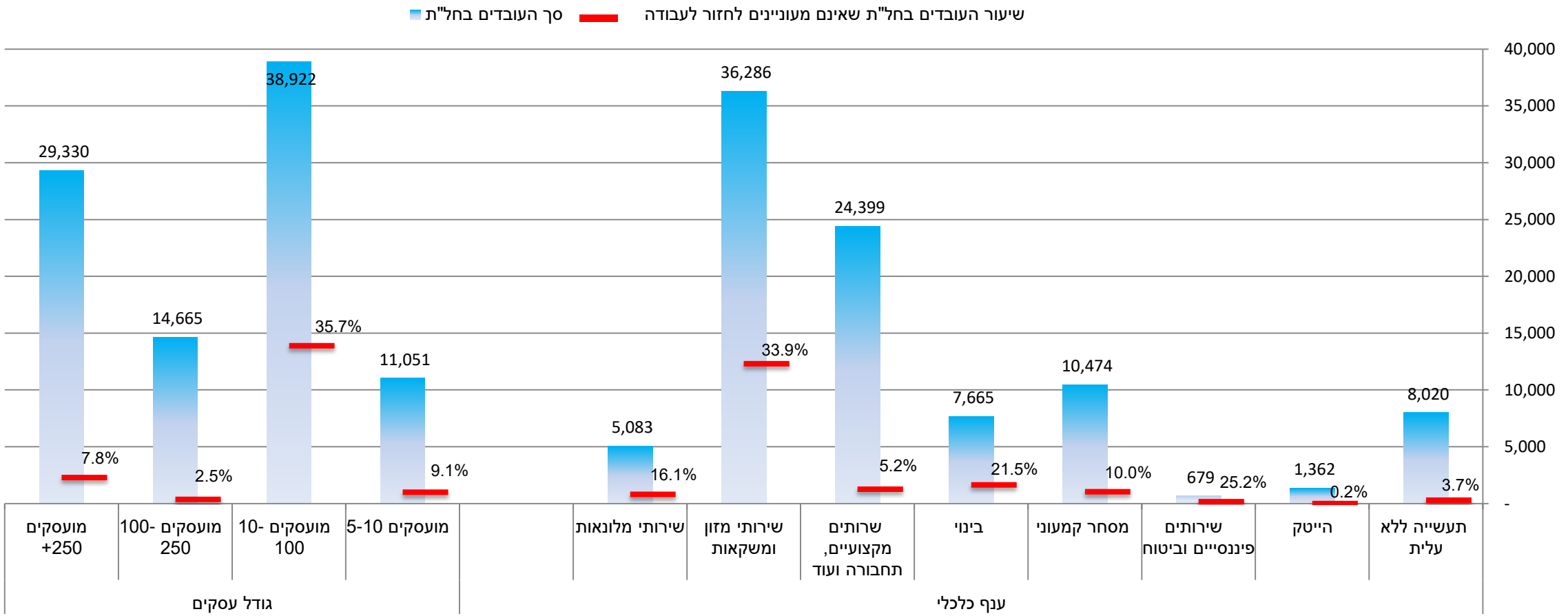

* לצד הקו המסמן את מספר העובדים שלא מעוניינים לשוב מחל"ת מופיע השיעור שלהם מסך העובדים בחל"ת בענף.

גל 9: אמצע אוקטובר
יציאה מסגר שני

- ירידה בהיקף התעסוקה לכ-79%.
- עלייה חדה בשיעור המועסקים בחל"ת, עם 14% מועסקים בחל"ת באוקטובר לעומת 6% באוגוסט.
- על פי דיווחי המעסיקים כ-76.5% מהמועסקים הנמצאים בחל"ת, כתוצאה ישירה מהסגר השני.
- בענפי המסחר הקמעוני ושירותי מזון ומשקאות נרשמו אחוזי חל"ת גבוהים לעומת הענפים האחרים באוכלוסיית הסקר (כ-27.3% ו-37.5%, בהתאמה).
- אולם, שיעור התעסוקה בכלל הענפים בסגר השני גדול משמעותית משיעור התעסוקה בסגר הראשון.
- בענפי המסחר הקמעונאי שיעור התעסוקה בסוף הסגר השני היה גבוה משמעותית מבסוף הסגר הראשון. כמו כן, הערכת מידת הפגיעה בפדיון העסק היתה משמעותית נמוכה יותר, ושיעור נמוך יותר של עסקים דיווחו כי הם בסכנת סגירה.
- כ-24% מהחברות בענפי המסחר הקמעוני פיתחו אתר אינטרנט או שיפרו את האתר הקיים בתגובה למשבר. שיעור יחסית גבוה ביחס לשאר הענפים בסקר

שיעור התעסוקה לפי ענף בהשוואה למצב באוגוסט ובסוף הסגר הראשון

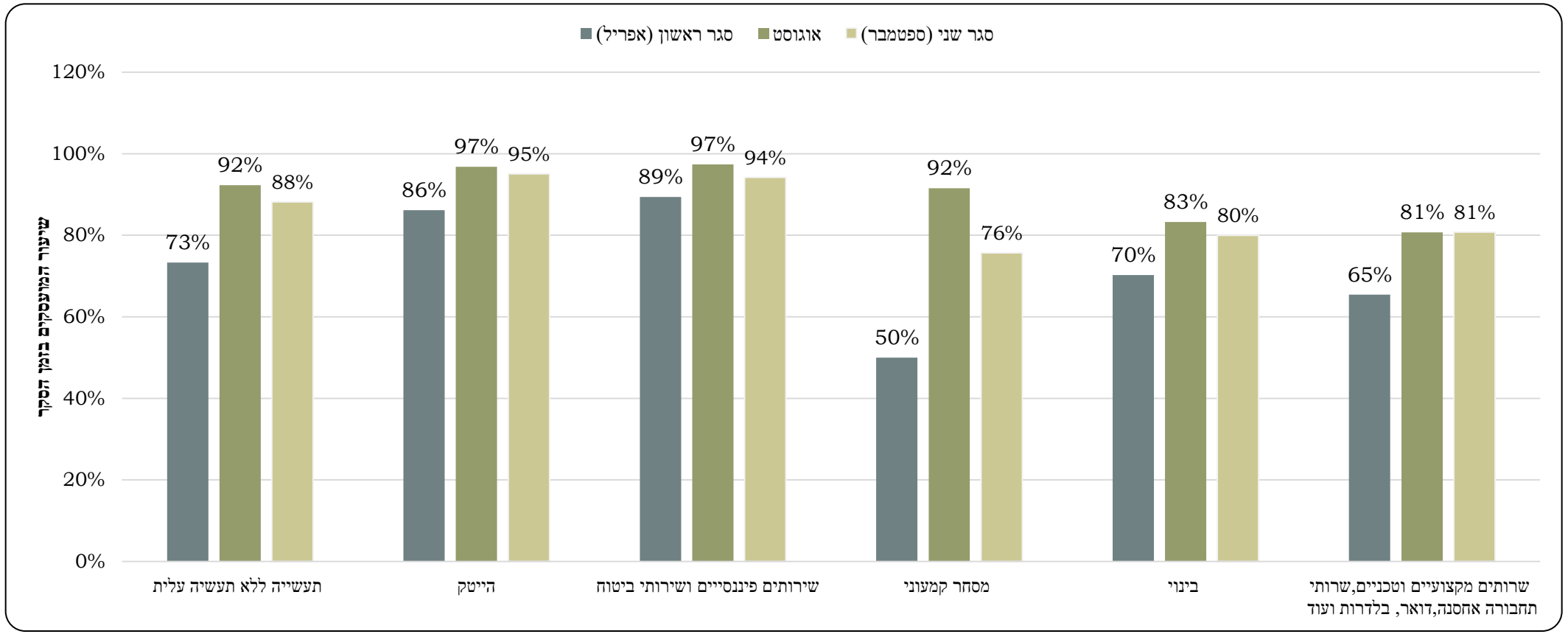

שיעור המועסקים בחל"ת ומתוכם המועסקים בחל"ת בעקבות הסגר השני לפי ענף וקבוצות גודל

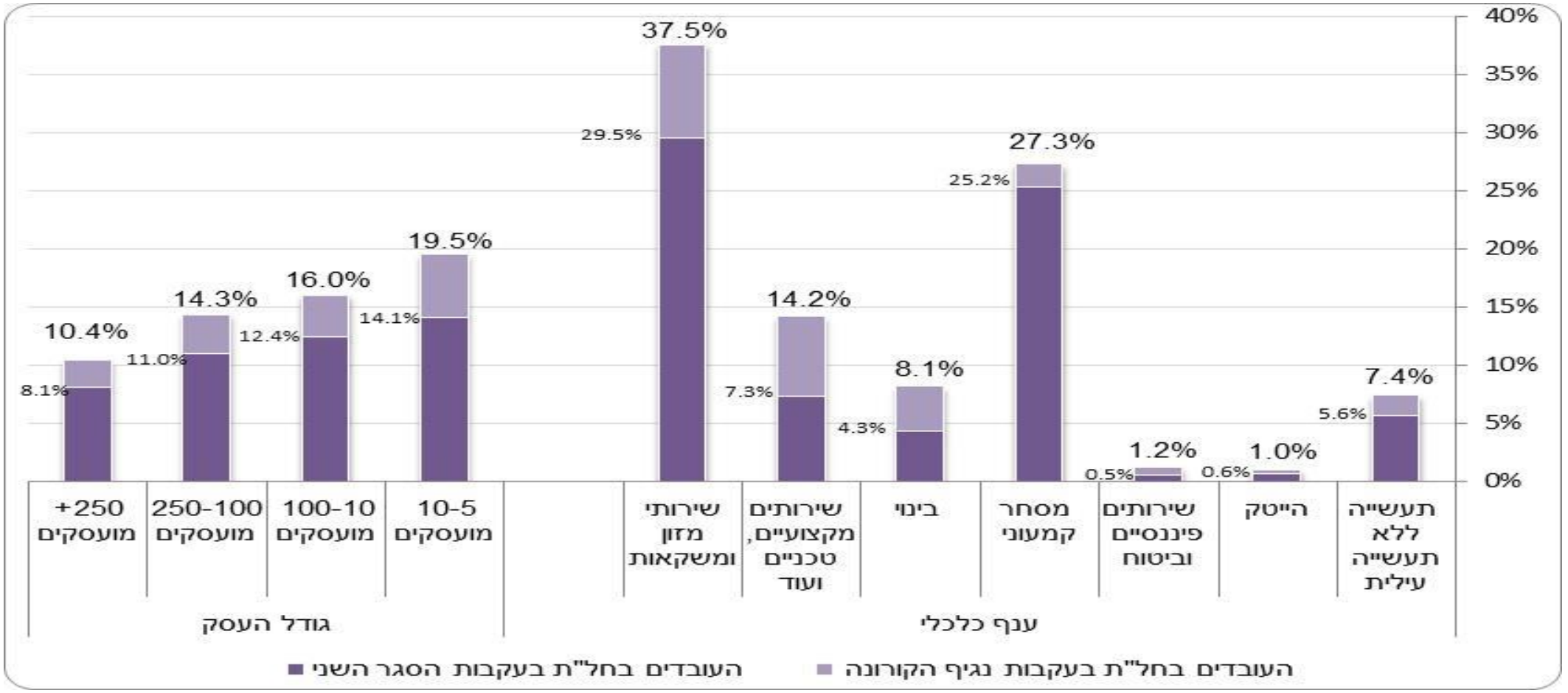

מידת הפגיעה בפדיון –מהימנות הדיווחים

שיעור עזיבת מועסקים (פיטורים או חל"ת) לפי מידת הפגיעה בעסק

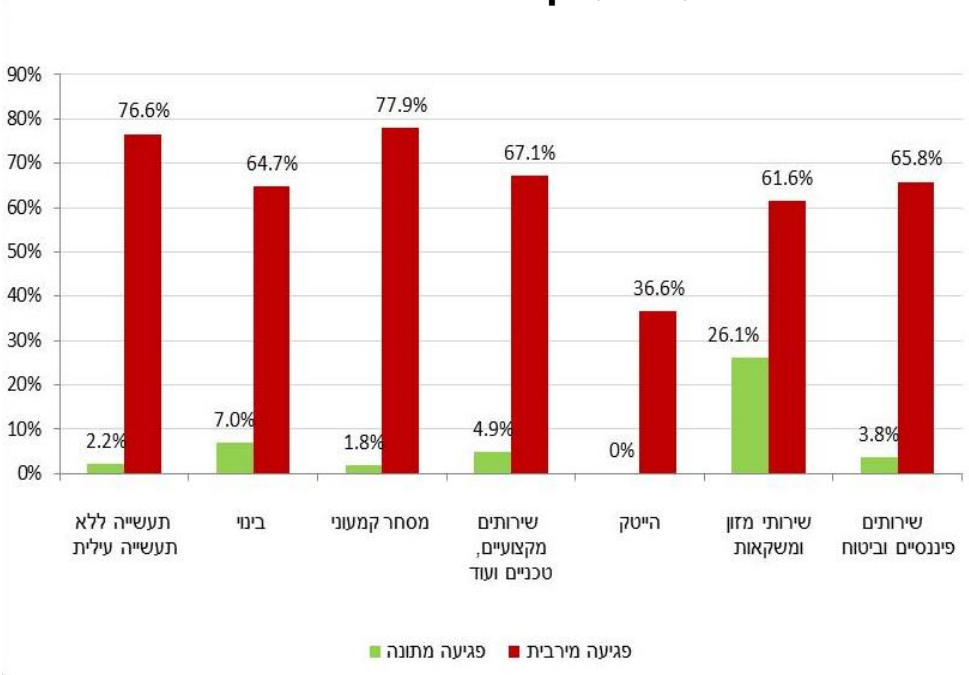

הערכת מידת הפגיעה בפדיון, השוואה בין אוגוסט, ספטמבר ואוקטובר

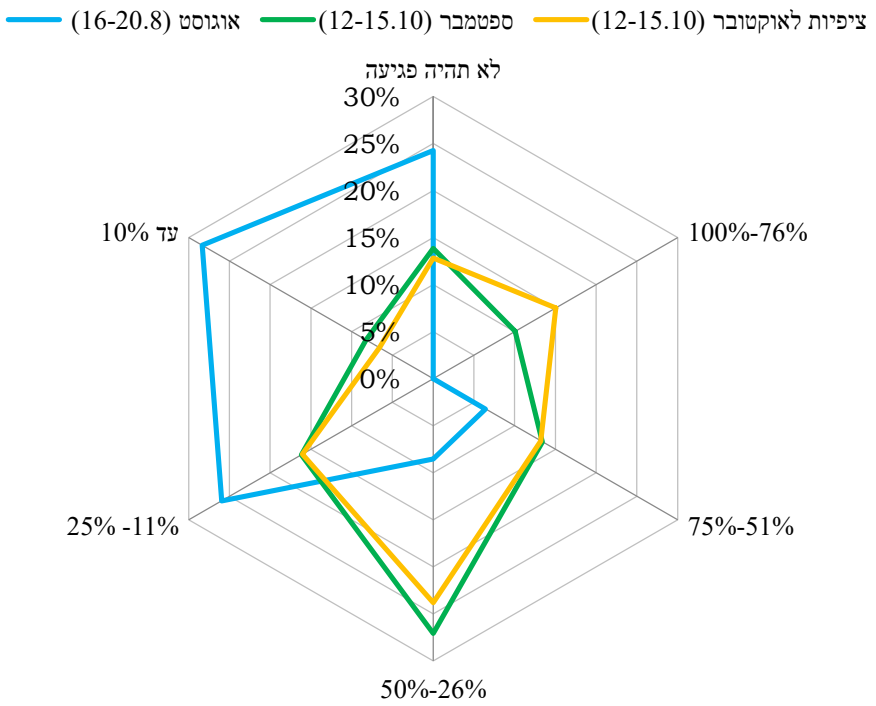

תודה על ההקשבה